

Harambee nieuws

Jaargang 12, nummer 27, december 2016

In deze uitgave o.a. | 2 Discussie toekomst Stichting Harambee Holland | 2 Fondsenwerving blijft aandacht vragen | 3-6 Stand van zaken lopende projecten | 7 Hoog bezoek van Wilde ganzen aan EARC in Mumias | 7 Master's Thesis van Marielle de Jonge | 8 15 jaar Stichting Harambee Holland

Zeer nuttig bezoek!

Door allerlei privé omstandigheden waren Roel en Marianne dit najaar niet in de gelegenheid langer in Kenia te verblijven dan drie weken. Maar die tijd is goed besteed en zij hebben desalniettemin veel kunnen doen. Het was een zeer nuttig bezoek.

Er waren weer projecten afgerond die zij hebben kunnen overhandigen aan de scholen en zij hebben de discussie over de toekomst voort kunnen zetten. Dit waren de twee meest urgente zaken waar Roel en Marianne zich mee bezig hebben gehouden en daarom de belangrijkste onderwerpen van deze nieuwsbrief. De fondsenwerving blijft een grote uitdaging en het is een grote zorg om

de financiën op peil te houden. Des te meer reden om iedereen die ons blijft helpen oprecht te bedanken voor de niet aflatende steun die we mogen ontvangen. Zonder die hulp kunnen wij niet veel tot stand brengen.

Rest ons namens het gehele bestuur iedereen prettige feestdagen te wensen.

Discussie toekomst Stichting Harambee Holland

Tijdens het laatste verblijf van Marianne en Roel in september/oktober jl is de discussie met de partners in Kenia over de toekomst van de stichting gecontinueerd. Cruciaal daarbij is hoe de partners hun rol zien en hoe zij aankijken tegen de nog op te richten Keniaanse stichting.

Na uitgebreide discussies is iedereen het erover eens dat het geen organisatie moet worden waar grote salarissen verdiend worden, maar waar het vooral gaat om de betrokkenheid van de partners om het onderwijs te verbeteren. Het was belangrijk dat de partners zich daarover nu duidelijk hebben uitgesproken. Zij ontvangen overigens een beperkte bijdrage voor hun werkzaamheden m.b.t. het mobiliseren van de ouders en andere belanghebbenden en het toezicht op de uitvoering van het project als onderdeel van de projectkosten. Ook moeten de overheadkosten zo laag mogelijk blijven, zoals dat tot nu toe ook het geval is geweest. De inkomsten zullen niet meer alleen afhankelijk zijn van wat in Nederland wordt bijeen gebracht maar moeten ook elders vandaan komen, zoals uit lokale of eventueel uit internationale fondsen. Dat is geen eenvoudige opgave in Kenia. Wellicht is er een overgangssituatie in de fondsenwerving noodzakelijk waarbij we in het begin zowel in Kenia als in Nederland geld bijeen proberen te krijgen voor de projecten.

Met de hulp van diverse mensen gaan we proberen dat op te starten. Daarom blijft het belangrijk dat ook wij onze inkomsten voorlopig op peil kunnen houden. Tatwa Mwachi, een van onze partners, heeft al veel voorbereidend werk verricht op internet. Het zal voor de Keniaanse stichting een kwestie zijn van klein beginnen en steeds verder groeien. Wij kunnen niet verwachten dat men in Kenia meteen op hetzelfde niveau zit als in Nederland voor wat betreft fondsenwerving. De huidige lopende projecten worden vanuit de Nederlandse stichting van fondsen voorzien.

De registratie van de Keniaanse stichting laat nog op zich wachten maar we gaan ervan uit dat dat binnenkort geregeld is.

In principe blijft de datum van 1 januari 2018 staan, het moment waarop Roel en Marianne de intentie hebben uitgesproken dat zij de uitvoerende taken zoveel mogelijk overgedragen hebben aan de Keniaanse partners. Zij zien zichzelf nog wel betrokken maar duidelijk op afstand. Hoe dat er in de praktijk uit gaat zien moet nog besproken worden. Ook de Nederlandse stichting blijft voorlopig gewoon bestaan.

Concluderend kunnen we zeggen dat er nog veel besproken zal moeten worden maar dat stap voor stap zaken meer duidelijk worden. De sfeer tijdens de gesprekken hierover in Kenia verlopen prettig en in een open sfeer maar vragen van beide kanten veel geduld en inzet. We willen geen overhaaste beslissingen nemen en de tijd nemen om alles goed te regelen. Daarom: wordt vervolgd!

Fondsenweving blijft aandacht vragen

In de laatste twee nieuwsbrieven hebben we u al bericht dat de fondsenwerving een belangrijk punt van aandacht is omdat we graag de continuïteit willen waarborgen in de toekomst.

Inmiddels hebben we al enige tijd contact met Bureau Internationale Samenwerking (BIS) te Tilburg. BIS bemiddelt en kent veel stichtingen waar we een aanvraag kunnen indienen. Zij helpt ons ook met het schrijven van de projectvoorstellen. Daarmee neemt zij Roel en Marianne veel werk uit handen.

Desalniettemin blijven we afhankelijk van giften en bijdragen van ieder die ons een goed hart toedraagt, juist ook in deze transitieperiode. Ook dat gaat niet vanzelf qua financiering maar is wel cruciaal voor het voortbestaan van het werk dat we vijftien jaar geleden samen begonnen zijn.

Lumineus
idee?
Meld het ons
alstublieft!

Lopende projecten

Sosio Youth Polytechnic

Zoals op de foto's te zien is, is de bouw van een prachtige slaapzaal voor meisjes nu afgerond. Vooral de sanitaire voorzieningen binnen zien er heel mooi uit. De ouders hebben d.m.v. materialen en arbeid eveneens bijgedragen. Het project is zeer voorspoedig verlopen en we hebben op 4 oktober j.l. de officiële overhandiging kunnen doen waarbij naast de leerlingen en leerkrachten, ook het schoolbestuur en de ouders aanwezig waren. Heel bijzonder is dat dit project door de school is gebruikt als praktijkstage voor de leerlingen. Zo hebben de metselaars, timmerlieden, loodgieters, elektriciens en lassers in opleiding veel ervaring kunnen opdoen in het praktisch werken. Iedereen is dan ook met recht trots op het geweldig mooie gebouw dat is verrezen op het schoolterrein.

Het is goed dat er aandacht is voor de meisjes. De hygiëne laat vaak enorm te wensen over bij slaapzalen voor meisjes, met name de sanitaire voorzieningen. De foto's laten zien dat daar nu grote verbetering in is gekomen. We hopen van harte dat dit project een aantrekkingskracht heeft op het aantal meisjes dat in de toekomst hier technisch onderwijs gaan volgen. Er is getoond dat het technisch onderwijs aandacht krijgt. Groot voordeel is ook dat de meisjes die van ver komen niet meer 's avonds in het donker over straat hoeven, met alle gevaren van dien!

Een van de leerlingen, Mercy Mitios, heeft een brief geschreven aan Maddy en Henriëtte. Zij hebben vorige jaar veel geld bijeengebracht voor dit project ter gelegenheid van de Bredase Singelloop. Tijdens de overhandiging van het project las ze de brief voor:

*Beste Maddy en Henriëtte,
Wij zijn erg dankbaar en blij met de bouw van onze nieuwe slaapzaal. Ik schrijf deze brief namens de vele meisjes die profiteren van het project. Jullie lange arm strekten jullie uit over duizenden kilometers naar ons toe. Wow! Wat een groot contrast van wat we tot nog toe een slaapzaal noemden, zeker in vergelijking met wat we vandaag gekregen hebben. Ik sliep in iets wat 's nachts een slaapzaal werd genoemd maar overdag was het een klaslokaal. Het was slecht geventileerd, geen bedden, geen privacy, waslokalen buiten 50 meter verderop. Dit leek een normale situatie, maar ik wilde onderwijs! En toen kwamen Roel en Marianne die, op ons verzoek een echte slaapzaal te bouwen, toezegden ons te willen helpen. We hebben er zo lang op gewacht en nu is die er! Een ruime prachtige slaapzaal met echte toiletten, wastafels en douches onder een dak, goed geventileerd en kleurrijk! Dit is een echte transformatie, hierdoor is leren ook veel leuker nu, geen nachtmerrie zoals ervoor. Hartelijk bedankt en "God bless you".*

VERVOLG STAND VAN ZAKEN PROJECTEN

Kaptola Secondary School

De bouw van een keuken is nu helemaal klaar en heeft meer resultaat opgeleverd dan de bouw van de keuken alleen. Ook dit project is voorspoedig verlopen en we hebben op 5 oktober j.l. de officiële overhandiging kunnen doen. Het was door de overheid verboden om in het derde trimester een grote happening met ouders te organiseren zodat alleen de leerkrachten, schoolbestuur en leerlingen aanwezig waren bij de overhandiging.

Wel hebben de ouders via hun bijdrage aan de Parents Teachers Association (PTA) eveneens een goede bijdrage geleverd. De inrichting van de keuken ziet er goed uit en is netjes betegeld. Door een aanvullende bijdrage hebben we de keuken ook van nieuwe kookpotten kunnen voorzien. Een van de grootste voordelen van het project

is dat de koks nu niet meer in een "rookhol" hoeven te werken omdat er geen rookkanaal was in de oude keuken. Dit was een uiterst ongezonde situatie.

Leuk is te vermelden dat er zeer spaarzaam met de middelen omgesprongen is waardoor ook extra keukengerei en grote tafels en banken konden worden aangeschaft waar de leerlingen aan kunnen eten. Het project is daardoor een grote aanwinst voor de school geworden. Tevens heeft het project ertoe geleid dat de school zelf veel aandacht heeft besteed aan de verbetering van de afwatering van het terrein. We kunnen stellen dat ons project hiervoor de katalysator is geweest.

Schoolbanken project

Zoals in de vorige nieuwsbrief vermeld hebben we op diverse scholen klaslokalen van schoolbanken kunnen voorzien. Dit leidt tot groot plezier bij met name de kinderen en leerkrachten die ook meubilair hebben gekregen. Vooral zij hebben soms geen bureau om aan te werken of stoel om op te zitten. Op Musembe Primary School in Kimilili had het hoofd van de school alleen een plastic laag tafeltje, nu een prachtig bureau.

Year	Donated by	Amount (KSh)	What has been done
2015	Harambee Foundation	109,000	- Office furniture
2015	Hpland Catholic Diocese of Bungoma-Makochi	KSh 25,000	- 60 chairs - 2 Bester
2016	HFH	109,285	- 25 Teachers' desks and chairs

Below the table, there are other notices: 'PE Results' and 'School Routine 2016'.

Kamusinga Primary School

Op deze lagere school zijn in het verleden verschillende projecten gerealiseerd. Het laatste project bleek niet het gemakkelijkste. Daarbij werden twee slaapzalen gebouwd voor de weeskinderen op de school. Veelal wonen zij thuis onder moeilijke omstandigheden. Het zijn kinderen zonder ouders, die alleen wonen met

broertjes of zusjes, bij opa of oma of ouders die niet in staat zijn voor hun kinderen te zorgen. Dank zij een aanvullende gift is begonnen met de aanleg van een septic tank, het afbouwen van de sanitaire voorzieningen en de beide slaapzalen. Het project is bijna klaar, maar nog niet geheel afgerond. Volgende keer hopen we het te overhandigen!

VERVOLG STAND VAN ZAKEN PROJECTEN

St. Theresa's Secondary School

In onze vorige nieuwsbrief schreven we:

Een project van de lange adem, niet elk project verloopt vlekkeloos!

De opfrisser: De eerste fase van het project bestaat uit de bouw van een multifunctionele hal en eetzaal, inclusief keuken op de begane grond. Op de eerste verdieping komen klaslokalen inclusief kantoren. Door allerlei onverwachte problemen duurde de bouw veel langer dan gepland. Tijdens de laatste bezoeken van Roel en Marianne is er steeds weer veel overleg gepleegd om ervoor te zorgen dat de voortgang erin werd gehouden en het project tot een goed einde zou worden gebracht. Geen eenvoudige klus voor alle partijen. Maar dank zij veel geduld en vasthoudendheid konden we de tweede fase ingaan en is er grote vooruitgang geboekt. Het ligt in de bedoeling dat het project in

juli zal zijn afgerond. Er zijn vele uitdagingen in het samenwerken met een andere cultuur. Die overwinnen is waar we voor staan!

Nu zijn Roel en Marianne weer in Kenia geweest en zagen dat de ruwbouw van de eerste verdieping klaar is. De afwerking is jammer genoeg vertraagd mede doordat in de zomer het hoofd van de school is ontslagen. Er is een nieuw schoolhoofd benoemd door de overheid die nu met ferme hand de eigen bijdrage voor het completeren van het project ter hand zal nemen. In ieder geval is onze bijdrage maximaal besteed. De afwerking komt van een bijdrage van de school d.m.v. het schoolgeld van de ouders, met eventueel aanvulling van de overheid!

Nog twee projecten gaan starten

Naast bovengenoemde projecten zijn er twee grote projecten waarvoor we nog bezig zijn met de fondsenwerving. Voor de bouw van een nieuwe bibliotheek voor Elukhari Secondary School is het benodigde bedrag zo goed als bijeen. We hopen dat wanneer Marianne en Roel weer naar Kenia gaan het bedrag volledig bijeen is, zodat dan het startsein kan worden gegeven door middel van de overhandiging van de cheque aan de school. De fondsenwerving voor het project op Mitua Girls

Secondary School baart ons nog zorgen. We willen op deze meisjesschool heel graag de hygiënische omstandigheden voor de interne leerlingen verbeteren, die zijn abominabel! We hopen dat we ook hiervoor het totale bedrag bijeen kunnen krijgen...

Daarnaast is nu ook het totale bedrag bijeen ten behoeve van de trainingen en cursussen in 2017 voor schoolhoofden, leerkrachten en oudercomités. Daar zijn we erg blij mee omdat het een belangrijk onderdeel is van de verbetering van de onderwijskwaliteit.

Hoog bezoek van Wilde ganzen aan EARC in Mumias

Begin Juni hebben de directeur van Wilde Ganzen, Tineke Huizinga en twee medewerkers, Dorien Verbeek, senior medewerker, en Nienke Mauritz, relatiebeheerder, een bezoek gebracht aan het EARC in Mumias.

Daar hebben zij uitgebreid gesproken met onze partner John Were. Doel van het gesprek was te onderzoeken op welke wijze de Keniaanse partners van de particuliere initiatieven (PI) met wie zij samenwerken rondom onderwijs, lokale ondersteuning kunnen vinden. Zij denken dan aan de toekenning van steun in de vorm van middelen, financiën en expertise door de overheid, en ook door de (bredere) gemeenschap. Dit alles met het oog op de verduurzaming van de onderwijsprojecten die met steun van de Nederlandse PI zijn gestart. Het mobiliseren van lokale middelen en steun is een belangrijk thema geworden voor Wilde Ganzen, waaronder via het Change the Game-programma. Zij wilden de input van deze reis kunnen gebruiken om zowel het beleid van Wilde Ganzen te voeden, alsook om weer andere PI en hun partners te kunnen ondersteunen.

Master's Thesis van Marielle de Jonge

In onze nieuwsbrief van december 2015 jl informeerden we u over het onderzoek van studente Marielle de Jonge, dat zij gedurende drie maanden in Kimilili gedaan heeft.

Het onderzoek vond plaats in het kader haar master afstudeerproject aan de universiteit van Kopenhagen voor haar studie antropologie van onderwijs en globalisering. Inmiddels is haar rapport afgerond onder de titel: "A Way of Repaying the Development Gift".

Wij hebben het gelezen en het is een prachtige uiteenzetting over de gemeenschap in Kenia die een bijdrage levert aan de projecten met name hoe zij zelf hier tegenaan kijken. Dit alles in een breed verband. Het stuk is zeer de moeite waard om te lezen, vooral voor iedereen die met community development te maken heeft. De beoordeling was "Uitstekend": de hoogste score, naar ons idee dubbel en dwars verdiend! Het rapport staat op onze website, www.harambeeholland.nl, onder Publicaties.

Stichting Harambee Holland 15 jaar feiten en cijfers

- 100 projecten**
    - directe hulp aan 40 scholen
  - 22 lagere, 13 middelbare, 4 technische scholen,
1 EARC
  - 70.000 leerlingen** hebben hierbij baat gehad
in vier counties in West-Kenia
  - 111 nieuwe en 55 gerenoveerde klaslokalen**
    - 3 bibliotheken
    - 6 kleuterscholen
    - 138 toiletten
    - voorzieningen voor elektriciteit
    - tanks voor de opvang van regenwater
    - 2.440 schoolboeken
    - 47 computers
    - 2520 drie-zits schoolbanken
  - volledig nieuwe lagere school van 16 klassen
  - nieuw schoolbegeleidingscentrum voor
gehandicapte kinderen
  - volledig nieuwe technische school
  - traumacounseling-programma voor scholieren
  - jaarlijkse trainingen voor schoolhoofden,
leerkrachten en oudercomités
  - totaal besteed € 1.440.000**
    - kleinste project € 250
    - grootste project € 114.000
  - 94 officiële overhandigingen van een project
  - regelmatig overleg met de lokale overheid
  - grote betrokkenheid van de lokale
gemeenschappen
  - 6 lokale partners in Kenia
  - afstand tot Nederland: 6.800 km
  - partners in Nederland:
Impulsis/Edukans/Wilde Ganzen/Sukaisa
  - heel veel goede donoren die ons blijven steunen
  - enthousiast bestuur en vrijwilligers
  - oplage nieuwsbrief: 450 exemplaren
  - 83 bestuursvergaderingen
  - 10^e plaats in Top 50 van Dagblad Trouw in 2012
  - CBF-certificaat sinds 1 januari 2013**
  - Bredase Vredesprijs in 2014
- meer dan 90% van de donaties
besteed aan projecten!

Voor al uw drukwerk!

NPN DRUKKERS

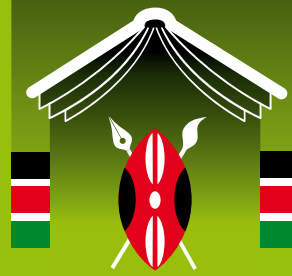
WWW.NPNDRUKKERS.NL

studio ter zake

www.studioterzake.nl

Voor al uw grafische vormgeving en meer!

STICHTING

**HARAMBEE
HOLLAND**

Doelstelling en werkwijze stichting

Stichting Harambee Holland heeft tot doel het leveren van een bijdrage aan verhoging van de levensstandaard van de mensen in West-Kenia door een substantiële verbetering van de kwaliteit van de onderwijsmogelijkheden. Daarmee sluit zij aan bij de eerste drie Millenniumdoelen voor 2015:

- De armoede halveren en minder mensen honger;
- Alle kinderen naar school;
- Mannen en vrouwen gelijkwaardig.

De stichting werkt volgens een vastomlijnde werkwijze waarmee gewaarborgd wordt, dat gelden goed besteed worden en dat donoren goed geïnformeerd kunnen worden over het project. In Kenia werkt de stichting met drie partners die als toezichthouder de projecten volgen.

In principe is het ook de bedoeling dat de betreffende school zelf een eigen bijdrage levert aan het project om de betrokkenheid met het project zeker te stellen. Deze bijdrage kan bestaan uit geld naar draagkracht, uit werkzaamheden door leerlingen, leerkrachten of ouders en uit materialen zoals hout of bakstenen. Van de gelden die de stichting ontvangt, wordt meer dan 90% gebruikt voor het realiseren van projecten.

Algemene informatie

Stichting Harambee Holland is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Breda onder nummer 20102573 en is door de Belastingdienst officieel erkend als goed doel.

Kijk voor meer algemene gegevens van Stichting Harambee Holland op www.harambeeholland.nl

Bank: SNS Bank, IBAN NL23 SNSB 0879 3591 61. ten name van Stichting Harambee Holland te Bavel.

E-mailadres: info@harambeeholland.nl

Comité van Aanbeveling:

- Peter van der Velden, oud-burgemeester van Breda
- Mr. Mukhisa Kituyi, vm. Minister van Handel en Industrie in Kenia
- Kurt Lindijer, Afrika-specialist en journalist in Nairobi
- Paul Rosenmöller, Programmamaker

samen bouwen aan
onderwijs in West-Kenia